

Motie Norm voor Groen

nr. M21-156

De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 6 oktober 2021, behandelend het initiatiefvoorstel 'stimuleer binnenstedelijke biodiversiteit';

Overwegende dat:

- in het initiatiefvoorstel ' Stimuleer binnenstedelijke biodiversiteit' een norm voor groen ontbreekt;
- de rekenkamer van de Metropool Regio Amsterdam in een recente publicatie aangeeft hoe groen in de openbare ruimte verschillende doelen kan dienen: voor natuur en biodiversiteit, het bieden van verkoeling en opvang van regenwater, en een oase van rust te zijn in de drukke stad, en de mogelijkheid tot lichaamsbeweging;
- de genoemde rekenkamer in haar onderzoek stelt dat voldoende groen een belangrijke voorwaarde is voor verdere groei en verdichting van de stad Amsterdam, en wijst op het belang van duidelijke normen;

constaterende dat:

- het Rijk in de Atlas Leefomgeving voor nieuwbouwlocaties aan gemeenten een norm meegeeft van 75 m2 groen per woning;
- de Omgevingsfoto gemeente Hilversum als analyse ten behoeve van de Omgevingsvisie rekent met circa 250 ha openbaar groen*;
- dus in Hilversum bij 42.979 woningen 58 m2 openbaar groen per woning beschikbaar is *;
- Europees onderzoek** een maximale afstand van 300 meter tot stedelijke groen, met een minimale afmeting van 1 hectare, adviseert;
- belangrijke ontwikkellocaties binnen postcode 1221 op grotere afstand liggen tot groen van minimaal 1 hectare;
- bewoners in het kader van de Omgevingsvisie uitspraken hebben gedaan over het belang van groen en een te stellen norm hiervoor***;
- de waarde van meer groen in de buurt een meetbare positieve impact heeft****;
- in de Kadernota staat "De lockdown heeft echter het belang van groen hoog op de agenda gezet.";
- meer groen hoort bij de 'Tuinstad van de 21st eeuw', die zich op die manier positief kan onderscheiden ****,

draagt het college op:

- een norm voor groen op te nemen in alle ontwikkelplannen waardoor per woning in m2 substantieel meer groen beschikbaar komt dan de 58 m2 die nu binnenstedelijk daarvoor beschikbaar is;
- en om voor de kosten de dekking te zoeken in de reserve stedelijke ontwikkeling en hiertoe een voorstel aan de raad voor te leggen .

en gaat over tot de orde van de dag

Noten:

*

250 hectare openbaar groen. In de definitie die wordt gebruikt door het CBS, en het Natuur en Milieu planbureau telt niet mee als openbaar groen: particuliere tuinen, tuinen van verzorgingshuizen, volkstuinten, sportvelden, begraafplaatsen.

Maar Hilversum telt bv de begraafplaatsen wél mee in het openbaar groen, als 'stedelijk gebruikersgroen' Dit blijkt uit kaart 10 van het "Groenbeleidsplan Hilversum 2030. De groene structuurvisie van Hilversum" "Voor sommige wijken is de plaatselijke begraafplaats zelfs de belangrijkste groene verblijfsplek."

In 2021 bestaat volgens de website hilversumincijfers.nl de Hilversumse woningvoorraad uit 42.979 woningen / 250 ha. openbaar groen = 58 m2 groen per woning.

**

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26573907/>

Uit de Burgerpanel-enquête (nov. 2019)

Biodiversiteit en natuur belangrijkste onderwerp

Bijna de helft van de inwoners (47%) noemt de natuur en biodiversiteit als belangrijkste onderwerp voor de Omgevingsvisie van Hilversum. Dit onderwerp wordt gevolgd door veiligheid en duurzame energie.

Wateroverlast en droogte wordt vaker door oudere inwoners genoemd (24% van de 50 plussers) dan door jongere inwoners (12% bij jonger dan 50)

Levendigheid en evenementen worden vaker door jongere inwoners (17% van de inwoners onder de 50) dan door oudere inwoners genoemd (10% van de 50 plussers)

Welzijn, ruimte voor ontmoeting en toegankelijkheid is ook voor oudere inwoners belangrijker: 21 procent van hen noemt dit, ten opzichte van 9 procent van de jongere inwoners.

Hilversum als tuinstad

Door de architect Dudok is Hilversum ontworpen als tuinstad. Inwoners is gevraagd waar zij aan denken bij het begrip tuinstad:

Groen in de stad:

- "Aan veel bomen en groen."
- "Groen, ruimte, recreatie, leefbaarheid, duurzaam"
- "Bos, parken, veel ruimte voor groen in woonwijken."
- "Bloemen, parken, rust, vijvers."

Evenwicht tussen natuur en bebouwing:

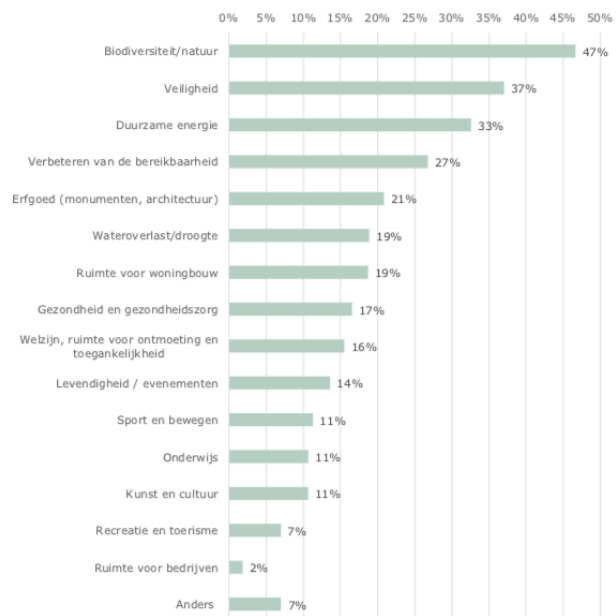
- "Een stad waar stenen en groen in evenwicht zijn."
- "Bijzondere architectuur samen met groen."
- "Groene omgeving: stenen en natuur omarmen elkaar."

Kritiek op de bestaande hoeveelheid natuur:

- "Veel meer groen dan nu het geval is."
- "Wat Hilversum niet meer is: veel groen en planten."
- "Achterhaald, alleen de randen van Hilversum is het groen."

Figuur 3

Welke onderwerpen vindt u het belangrijkste voor de Omgevingsvisie Hilversum?

En in januari 2021 is deel van de opbrengst van een bewonersparticipatie-sessie voor de Omgevingsvisie "Bij nieuwe bebouwing en te verbouwen gebouwen zou het toevoegen van minstens 10-15% groen een verplichting moeten zijn."

**** <https://www.uu.nl/nieuws/coronacrisis-vraagt-nu-om-actieve-aandacht-voor-brede-welvaart>

"De grootstedelijke regio's die relatief laag scoren, Groot-Amsterdam en vooral Agglomeratie 's-Gravenhage en Groot-Rijnmond, ondervinden hinder van het feit dat mensen dicht op elkaar wonen en een hoge concentratie van economische activiteiten: een lagere milieukwaliteit, minder veiligheid en een lagere woontevredenheid."

"Kwaliteit van leven wordt sterk bepaald door onze directe leefomgeving" (...)

***** <https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl/nieuws/waarden-in-groen>

Zo zijn er kaarten gemaakt voor de eerder genoemde ecosysteemdiensten. De toegevoegde waarde van verschillende diensten door de implementatie van verschillende groene strategieën varieert tussen de 1 en 5 euro per vierkante meter extra groen per jaar. In de tabel zijn de diensten en de bijbehorende indicatoren weergegeven voor de vier scenario's. De tabel laat een vergelijking tussen de scenario's zien. Hoe groener het vakje (of hoe hoger het getal), hoe meer waarde groen heeft voor de indicator. Groen draagt bijvoorbeeld voor alle scenario's bij aan bewegen, vooral aan de indicator fietsbewegingen (Cycling).

Ecosysteem Dienst	Indicator	Groen Dichtbij	Groene Verbind.	Metro. Lands.	Stadsparken
Luchtkwaliteit	Vermindering PM ₁₀	1.01		1.00	1.01
Gezondheid	Vermindering kans op overgewicht	1.00	1.14	1.00	1.14
	Vermindering zorgkosten	1.07	1.06	1.00	1.03
Beweging	Extra tijd besteed aan fysieke activiteiten buitenshuis	1.12	1.15	1.00	1.08
	Fietsen	1.14	1.05	1.21	1.20
	Tijd doorgebracht met fietsen van en naar het werk	1.02	1.01	1.00	1.01
Onroerend goed waarde	Bijdrage aan onroerend goed waarde	1.00	1.00	1.00	1.00
Recreatie	Bezoek recreatiegebieden	1.00	1.00	1.05	1.09
Stedelijke verkoeling	Afname temperatuur	1.01	1.01	1.00	1.00
Waterberging	Vermindering regenwater in rioolstelsel	1.04	1.03	1.00	1.02

Relatieve waarden ecosystemen ten opzichte van het BAU-scenario. Waarden die boven de 1.00 liggen, geven aan dat groen een meerwaarde heeft ten opzichte van het BAU-scenario. (Bron: RIVM)

Succesvolste scenario's

De meeste baten worden behaald in het scenario Groen Dichtbij. Dit scenario zet in op meer groen in de buurt en de verbetering van de kwaliteit van dat groen. Er is bijvoorbeeld een relatie aan te wijzen tussen de blootstelling aan groen in de buurt, en het aantal bezoeken van inwoners van die buurt aan de huisarts. Op basis van het scenario is de verwachting dat jaarlijks 3000 bezoeken aan een huisarts voorkomen kunnen worden. Het scenario Groenblauwe Verbindingen scoort daarna hoogst. In dit scenario resulteert het extra groen in 2000 vermeden huisartsbezoeken per jaar. Wat verder vooral naar voren kwam uit het onderzoek is dat de potentiële baten van groen het hoogst zijn in wijken met veel inwoners, veel bebouwing en weinig groen (onderstaande tabel).

Ecosysteem Dienst	Indicator	Eenheid	Groen Dichtbij	Groene Verbind.	Metro. Lands.	Stadsparken
Luchtkwaliteit	Vermindering PM ₁₀	ton/jr	2.4	-	0	2.7
	Vermindering PM ₁₀	milj. €/jr	0.13	-	0	0.15
Gezondheid	Vermindering kans op overgewicht	%	0	1.0	2.0	3.0
	Vermindering aantal artsbezoeken	duizend visits/jr	3	2	0	1
	Vermindering zorgkosten door groen	milj. €/jr	2.4	1.9	0	1.0
	Vermindering arbeidskosten door groen	milj. €/jr	11.8	9.0	0	5.0
Beweging	Extra tijd besteed aan fysieke activiteiten	milj. min/jr	0.3	0.3	-	0.2
	Fietsen	km/person/jr	137	47	205	190
	Tijd doorgebracht met fietsen naar het werk	milj. min/jr	0.5	0.4	-	0.1
	Vermeden vroegtijdige sterfgevallen door fietsen naar het werk	lives/jr	4	3	-	1
	Vermeden vroegtijdige sterfgevallen door fietsen naar het werk	milj. €/jr	12	9	-	3
Onroerend goed	Bijdrage aan onroerend goed waarde	milj. €	51	41	0	12
Recreatie	Bezoek van recreatiegebieden	milj. visits/jr	0	0	10	19
	Uitgaven bij bezoek recreatiegebieden	milj. €/jr	0	0	49	88
Stedelijke verkoeling	Gebied met > 2.0 graad verkoeling	km ²	9	8	0	4
Waterberging	Vermindering regenwater in rioolstelsel	milj. m ³ /jr	1.2	1.1	0	0.8
	Vermindering zuiveringskosten	milj. €/jr	0.9	1.1	0	0.6

Veranderingen in waarden van ecosysteemdiensten vergeleken met het BAU scenario (Bron: RIVM)